

[Bjørn Westh]

omsætning på mellem 7 og 8 mia. kr., deltage i ansøgningerne om fordeling af 10 mill. kr. i 1987?

Rønholdt (KF):

Man kan diskutere, om støtte til produktudvikling bedst udnyttes i primærlandbruget eller i forarbejdningsvirksomhederne. Danmark har i nu 100 år haft internationalt ry for fremstilling af forarbejdede kvalitetsprodukter. Forudsætningen er selvfølgelig, at råvareleverandørerne lever op til virksomhedernes behov for gode, ensartede kvalitetsprodukter.

I en tid, hvor råvaremængderne, ikke alene i EF, men også på verdensmarkedet, er præget af overskud, er der behov for en vis omstilling også i primærjordbruget, det, vi til daglig omtaler som nye nicheproduktioner.

Hjorteproduktion er ét eksempel, men også angorauld, akvakultur og økologisk fremstillede fødevarer har et køberpublikum.

Det har i en årrække været vanskeligt for primærjordbruget og næsten umuligt siden krisen fra 1978 til 1982 at sætte midler af til omlægning til en anden produktion eller til alternative produktionsmetoder.

Man må heller ikke være blind for, at det kan være yderst risikabelt at satse på produkter, der er afhængige af et lille og følsomt forbrugermarked. Det viser med al tydelighed de, der i blot nogle få år har satset millionbeløb på omlægning på akvakurområdet, hvor blot nogle få hundrede producenter kan forrykke markedet med gigantiske prisfald til følge.

Man må i den forbindelse ikke glemme, at selv om der i en vis udstrækning har kunnet indhentes EF-støtte i investeringsfasen, så er selve produktionen ikke støttet gennem interventionspriser eller EF-opkøb.

Jeg er derfor enig med landbrugsministeren i den prioritering, der ligger i de to lovforslag om produktudvikling, at forarbejdningsvirksomhederne først skal tilgodeses og i et mindre omfang primærjordbruget.

Kun tiden vil afgøre, om denne vurdering er rimelig. Der er intet i vejen for, at vi om nogle år ud fra ansøgningerne vurderer, om der er behov for en anden prioritering. Der er trods alt også flere andre kanaler, der kan tilgodeses et eventuelt behov hos primærjordbruget til omlægning, produktudvikling etc.

Lad mig blot nævne de 10 mill. kr., der er sat af på finansloven til økologisk jordbrug, EFs ordninger om støtte til effektivisering og strukturen i jordbruget, miljøstøtteloven m.v.

Af bemærkningerne til L 127 fremgår det, at lovforslaget skal ses i lyset af, at der er sket ændringer på det internationale marked for jordbrugsprodukter, mest ved overproduktion og lave priser til producenterne af en række betydningsfulde produkter samt tiltagende budgetproblemer i EF. Men det fremgår også af bemærkningerne, og jeg citerer:

»På denne baggrund er der behov for en intensiv produktudvikling – ikke blot i det primære jordbrug, men også i forædlings- og forarbejdningssektoren. Det må imidlertid konstateres, at indsatsen inden for jordbrugsforarbejdnings- og forædlingsvirksomheder i denne henseende ikke har været tilstrækkelig.«

Jeg er helt enig i denne vurdering og også enig i, at indsatsen på dette område skal styrkes ved en væsentlig aktivitetsforøgelse.

Principielt er jeg ikke tilhænger af tilskud til produktudvikling, hvad enten det er inden for den ene eller den anden branche, det være sig skibsværfter som slagterier. Men jeg ser også nødvendigheden af en engangssaltvandsindsprøjtning. Havde tilskuddene været øremærket til forskning, havde jeg ingen betænkeligheder haft, men sådan som loven er udformet, er afstanden mellem forskning og produktudvikling kun et spørgsmål om fortolkning.

Det er et spørgsmål om tid. Også andre EF-landes fødevarerproducenter er trængt, og i den sidste ende gælder det jo om, hvem det er, der skal reducere produktionen, hvilke EF-lande der bedst kan beskytte sine producenter mod den barske virkelighed, der bedst og kortest kan beskrives sådan: hvem skal fortælle landmændene, at to ud af tre skal finde en anden beskæftigelse inden for en kortere årrække?

Danmark kan ikke deltage i konkurrencen om nationale støtteordninger. Derfor haster det med at omstille, produktudvikle, forske og markedsføre til en produktion af højt forædlede fødevarer, der kan finde vej til det købedygtige publikum inden for EFs mere end 300 millioner forbrugere. Med andre ord skal vi nu virkelig begynde at drage nytte af medlemskabet af EF og af vedtagelsen af